

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztést felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztősej Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek! fel
Egyes szám 4 kr.

Lesajnáltság.

Debreczen, május 17.

Természet ellenes dolognak tartottuk volna, ha Hajdúvármegye legutóbbi közgyűlésének ama határozatát, mely szerint Széll Kálmánnak s az új kormányának bizalmat szavazott, illetve üdvözölte, egyetlen oldalról sem kifogásolták volna.

Óh, hiszen olyan hálás tárgy — ütni, ütni azt, vagy azokat, a ki, vagy a kik fölemelkedve a hétköznapi szintjénél, nem törődve kicsinyléssel, erkölcsi érzületek jogosult felbuzdulásnak akkor is mernek kifejezést adni, a mikor nem számíthatnak föltétlenül elismerésére.

No hát Hajdúvármegye közgyűlése sem került ki a megrovási kalandot, a mért vette magának azt a merészséget, hogy nyílt őszinteséggel üdvözölte azt a kormányt, annak a kormányának a fejét, a mely kormány és kormányelnök az országos pártok béke egyezménye alapján vezet az ország ügyeit már is sikerrel és kifogásolhatatlan eredményekkel.

Lesajnálja egy helybeli hirlap — persze hivatás szerűleg — a hajdúvármegyei bizalmat és megleczkézteti érdemes főispánunkat, a ki bizalmat szavaztat Széll Kálmánnak ép úgy, mint pár hó előtt báró Bánffy és szörnyen kicsinyli a hajdúvármegyei „m e z e i h a d a k a t”, a melynek tagjai ily rettenetes tényre képesek.

Es e borzasztó ténynél a főispán nem

mert elnökölni! Nem, mert a főispán a félelmetes Tisza-klikktől függ és ma is annak tömjéjezik, ne hogy elveszítse — állását (!).

Kár, hogy le nem sajnálták azt a nemes urinőt is, a kit a vérszerinti kötelek a főispán ur családjához fűztek, a kit tetszett a gondviselésnek ép akkor elszólítani e földi életből, a mikor hetekkel ezelőtt e hó 15-ére tüzték ki Hajdúvármegye közgyűlését, s a kinek temetésére a főispán sietve távozott.

Persze, nem lehetett lesajnálni a nemes urnőt, mert akkor a gondviselést is megrovási kalandba kellett volna részcsinálni, hogy mért zavarja így össze a — dátumokat.

Hiszzen nem is itt rejlik a dolgok bibeje! Ott, hogy ütni kell, ütni minden áron s egy főispán elég nagy ember, hogy fölte megsuhogtassák azt a bizonyos ostort, mely nagy hangot ad, mint a felfújott hólyag, melyet a gyerekek csupa játékból a földhöz paskolnak.

Erősen megvagyunk győződve, hogy a felbuzdult puffanás nem okoz semmi kárt, csak — egy kis derűtséget, — a mit — kétségtelenül — meg is érdemel.

Ugyan, — ha szabad kérnünk — miért nem suhogtatták meg e kiváltságos ostort akkor, a midőn Hevesvármegye, az ellenzékeskedéséről híres vármegye vetemedet arra a sajnálatos (?) tényre, hogy Széll Kálmánt és az új kormányt nem csak üdvözölni merte, de még bizalmat is sza-

vazott részökre, akkor, a midőn a muskutály ellenzék is tényekből látta, hogy a kormány s annak feje megérdemlik, hogy a nemzet oda adja bizalmát és elismerését.

Es mért merték báró Bánffyt üdvözölni akkor, a mikor válságos helyzetbe sodorták a tulzók az ország ügyeit, — hisz ez főben járó bűn! Hiszen nem volt annak az állam férfinak semmi érdeme! El kellett volna dobni, átkot szórni rá! Hja! A szájjiz nem minden embernél egyenlő.

Kilátásba helyezi a laptárs, hogy Hajdúvármegye gr. Zichy Nándort is üdvözölni fogja, ha — kormányra lép.

Föltételezünk Hajdúvármegye művelt uriemberekből álló közgyűléséről olyan hazafiságot, hogy azt is megteszi, ha Zichy Nándor gr. oly programmal lép föl, mint a minővel azok kormányoztak, a kiket ezen előkelő erkölcsi testület bizalmára és üdvözletére eddig érdemesített, — de a mostani elveivel átadja a nemes grófot a lesajnáló lap fiui bizodalmaiba.

A hajdúvármegyei művelt ember gyomra nem vesz be maszlagot, de ismeri, érzi, tudja hazafias kötelességét és ennek annál inkább eleget tesz, mert oly vére van a szeretett s méltán népszerű főispán személyében, kinek hazafias érzületét kétségbe csak azok merik vonni, a kiknek sikerült a kákán is görcsöt felfedezni.

Felfogásunk szerint a hajdúvármegyei üdvözletnek nagy erkölcsi értéke csak hatványozódott a lesajnálattal, a mennyiben

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

A százados ur.

— Kép az életből. —

I.

A nevére már biz' Isten nem emlékszem. Egyrészt nagyon rég is volt már, a mióta láttam, másrészt meg abban se vagyok bizonyos, hogy a tanácsos uron, a főnökünkön kívül tudta-e valaki egyáltalán a valódi nevét, vagy sem? Egyike volt azoknak a jóképű öreg embereknek, a kikkel furesaságaikkal együtt — nagyon hamar meg lehet barát kozni a nélkül, hogy nevüket tudakolná valaki. De sőt még élvezetet is talál az ember a társaságukban.

Pedig hát szomorú alak nagyon. Valamikor lehet, hogy százados volt. — Amolyan igazi, hamisítatlan, parancsoló és rettegett százados. Most azonban . . . No igen, most szorgalmasan és igyekezettel másolgat holmi hivatalos fogalmazványokat egy forint és huszónöt krajczár diurnumért. — Mielőtt ezt az állást elfoglalta, úgy vélekedett, hogy a mellé a kicsike nyugdíj mellé végre ez is csak valami. Vannak bizony sokan, a kik egész napi robotolásért csak egy pengőt kapnak és azon kívül se nyugdíj, se semmi. S ha még elgondolja, hogy az a vak ágyugolyó akkor éppen úgy elvihette volna a dolgozó jobb kezét is,

mint a hogyan magával czipelte a félábrát, — bizony, bizony hálát kell adnia az Uristennek, hogy legalább ennyire is jutott.

Igy érthető azután, hogy a mikor reggelként hóna alá veszi a két mankóját és a korai ködben elbotorkal a hivatala felé, a vele szembejövők semmiféle „sötét” (a mint a novelláiról urak vagy asszonyok ezt mondani szokták) vagy akárcsak szomorú kifejezést sem konstatálhatnak rajta. E helyett vidám és megelégedett és köszöntésképpen szívesen bólint hosszukás fejével azoknak, a kiket csak onnan ismert, hogy velük minden reggel ugyanazon a helyen, egyazon perczben találkozik. Ilyenkor nevetve gondol magában arra, hogy micsoda arcot is vágnának ezek az emberek, ha egyszer például szándékosan eltévesztené az utat és másfelé kerülne. Ez volna a fréami? . . .

II.

Ugy ám. Ilyen vidám gondolatok motoszkálnak az alatt a vén ráncos homlok alatt, a míg csak a hivatalba ér. Abba a jó, kényelmes, kedélyes hivatalba, a hol csupa öröm a munka s a hol egyik a másik kedvében jár.

Pláne ök négyen, a kik egy szobában dolgozhatnak. Ugy rászoktak egymásra, hogy talán el sem lehetnének egymás nélkül. Ha elfáradnak, leteszik a tollat és hallgatják a százados urat, a ki mesél nekik rég letűnt időkről. Rég letűnt időknél háborus zajáról, fegyverzöréjéről . . . Ilyenkor az öreg kiegye-

nesedik s az arcának is mintha egészen másforma volna a kifejezése. Persze csak arra az öt perczre, a meddig a mese tart. Mert azután . . . Azután megint az az egy forint és huszónöt krajczáros napidíjas lesz belőle, a ki meggörcsöl és bambán nevet a csoportvezető ur szípkázó elmékedésén . . .

Oh az a csoportvezető ur! Önök nem is képzelik, hogy milyen fiatal, jókedvű és kedélyes gyerek az a csoportvezető ur. Az hiszem, negyven asszonyt is eltudna egy álló helyben mulatni. Hát még azt a kopott, szerény igényű három dijnokot, a ki fölött a csoportvezető ur korlátlan hatalommal rendelkezhetik. Nevetnek is azok szegények, úgy, hogy majd ledülnek a szekről roppant igyekezetükben.

Akkor is ilyenformán történt. Azzal a különbséggel csak hogy a tanácsos ur fülébe is eljutott valami. A csoportvezető ur — hétfő lévén — egy órával később jött be a hivatalba. A léptei mintha egy kicsikét határozatlanok lettek volna. A kis, serkedező fekete bajusz, a mely pedig máskor olyan gondosan fölfelé pederítették, most csüggedten lefelé konyult. Hogy belépett, a két másik dijnok vonogatta a vállát. Látszólag egykedvűen.

— Hja, neki szabad . . . Kinevezték már . . .

A százados ur is ránézett, tágra nyílt szemekkel, nyitva felejtet szájjal, de nem gondolt semmit. Mit is gondolt volna? Ó már épen séggel nem gondolt semmit. Csak a kétségjövés zavarta meg egy kissé a nyugalmát.

ha nem volna jelentőség teljes, bizonyára nem bírálják le ily érzékenykedve. A fény jelentőségét a mellé buvó árny adja meg rendesen.

Jól esik ezt jelezni és jól esik a vármegeieknak tudomásul venni. Mert ez a tiszteletre méltó karaván — halad, halad hazafias eszméitől lelkesítve és nem honorálja a lesajnálást — lesajnálással sem.

A lefolyt ülészak. Perczel Dezső a képviselőház elnöke az ülészakot berekesztő kegyelmes királyi leirat kihirdetése után az 1896—1901. országgyűlés II. ülészakáról terjedelmes jelentést terjesztett a Ház elé, melyből a következő érdekesebb adatokat közöljük:

O csász. és apost. kir. Felsője I. Ferencz József a jelen országgyűlés II. ülészakát 1898. január hó 18-án megnyitottak és 1899. május hó 16-án befejezettek nyilvánította.

A képviselőház tisztikarában időközben a következő változások történtek: Berzeviczy Albertnek az alelnöki tisztségről történi lemondása után Kardos Kálmán választott alelnökké, később lemondott Szilágyi Dezső elnök, — majd Láng Lajos alelnök és végül Kardos Kálmán alelnök s ekként a képviselőház elnökségében történi változás folytán Madarász József korelnök vezette a tanácskozásokat, melyek után Perczel Dezső elnökké, Tallián Béla és Dániel Gábor alelnökké választottak.

A II. ülészakban a képviselői állásáról lemondott 13, elhunyt 9 képviselő, időközben pedig megválasztott 25 képviselő, összeszerelhetlen állásáról lemondott 4 képviselő. — Mind e mandátumok be vannak töltve s így egy képviselői mandátum sincs üreseedésben.

As ülészakban 44 mentelmi ügy fordult elő, ezek közül elintéztetett 16, visszavonattott 1. elintézetlen marad 27. — Az első ülészakáról fenmaradt és elintéztetett 6 mentelmi ügy.

Összesen 44 indítványt és határozati javaslatot adtak be, melyből negyvenet elintézttek négyet visszavontak.

Az ülészak folyamán 93 interpellációt terjesztettek elő, — melyből 70-et elintézttek, 11-et visszavontak s így még 12 maradt függőben.

Ez olyan valami, a mi nem mindennap történik tehát rendkívüli.

A csoportvezető urat boszanthatta a bámulat, mert ráfordmát a öregre.

— Mit néz úgy rám! Nem vagyok én új kapu . . .

A százados ur makogott valamit, de hamarosan lekapt a fejét és folytatta a munkát, ott a hol elhagyta. Annyit észrevett hogy a csoportvezető ur ma megint egy kissé különös hangulatban van. Azért hát jó lesz meg nem haragítani . . .

A csoportvezető ur azonban hiányát érezte valaminek. Valaminek, a mi életet, mozgást jó kedvet teremtene ebbe a szürkeségbe. Megakadt a szeme az öregre és gondolt valamit. Hm . . . Mindjárt derültebb lesz itt a hangulat . . . És mintha csak ki akarná engesztelni a százados urat, oda szolt hozzá hangosan, hogy a többiek is meghallhassák.

— Hiszen maga is csak volt valamikor fiata, százados ur mi?

A százados ur nem szolt semmit, csak fölragyogtak szemel. Azután mégis, mintha az ajkai is mozognának.

— Régen volt . . . nagyon . . .

— De azért emlékezik még egy két esztára, mi? Haj bizony ösmerjük mi már magát . . . Maga bizony nem retirált meg soha az ellenség előtt, mi? De még a lányok előtt is megállhatta a sarat . . . Hej de nagy kópé lehetett maga annak idején . . . Mi, he?

És kegyesen vállonveregette a százados

Az előfordult összeférhetlenségi bejelentések száma négy volt. Mindannyit elintézték.

Az ülészak folyamán nem kevesebb, — mint 2739 feliratot és kérvényt mutatott be a Ház elnöke, melyek közül 2568-at intéztek el, 171 pedig elintézetlen.

A II. ülészakban a képviselőház 241 ülést tartott.

Országgyűlés.

— május 16.

I.

A képviselőház ülése.

Egyetlen pontja van a napirendnek: a II-ik ülészakot berekesztő királyi leirat kihirdetése.

A legmagasabb kézirat meghallgatására szépecskén összegyűltek a honatyák.

— Kurta napunk lesz! mondják a munkára vágyók.

— Sőt ellenkezőleg, nagyon is hosszú! — vélik a még tettevagyóbbak.

A folyosón különben a pünkösdi vakációról folyik a legtöbb szó. Kirándulási tervezetekkel — és deputációkkal van tele a csarnok. Különböző vidékeiről az országban szorgalmasan járnak mostanság a küldöttségek az országháza: olyik frakkban, fehér nyakkendővel, másik magyar, kekben, rózsaszínű béléstű gömbölyű kalappal.

A karzatlatogatás is virágába van megingt. Mióta békés hangon, szép, ildomos mondásokkal folytak a viták, megsűrűsödött a hölgygallériák közönsége, olykor virágos kalapok, meleg színű bluzok egész rózsakertje övezi a termet.

— Mar csak azért se szabad megzavarni a békét — mondogatják az esztétikus érzékű törvényhozók — hogy ezeket el ne riasszuk innét!

Közben megérkezik a miniszterelnök. Széles feketé kendő van a nyaka köré csavarva és kissé rekedt a hangja, mikor a sok üdvözlést mosolygós köszönéssel viszonzotta.

— Hozza a király levelét, — mondják.

... Perczel Dezső elnök megnyomja a villamos csengők gombjait és elkezd beszélni a parlament. A mint tul vannak a jegyzőkönyv hitelesítésén, a miniszterelnök kél szólásra.

Nagy, fehér boríték van a kezében:

— Van szerencsém, az ülészak berekesz-

tését elrendelő királyi legmagasabb kéziratot beterjeszteni, kérvén, méltóztassák azt meghallgatni.

Felviszik a király levelét az elnöki emelvényre, Molnár Antal jegyző felbontja az irást és olvasta:

— Most pedig méltóztassék megengedni, — szólal meg az elnök — hogy a rendes gyakorlatnak megfelelőleg beterjesszem a lefolyt ülészakról szóló elnöki jelentést, a melynek kinyomatását és szótosztását kérem. Egyben engedje meg a t. Ház, hogy ugy a magam, mint tiszt ársaim nevében köszönetet mondjak azért a szives támogatásért, a melyben bennünket részeseitni kegyesek voltak.

— Éljen az elnök! Éljen! Éljen! — zúgott sokáig erősen.

Ezzel vége lett az ülésnek.

... Ma délelőtt tíz órakor az új ülészakot megnyitó királyi kézirat meghallgatására tart ülést a Ház.

II.

A főrendiház ülése.

Pontban déli tizenkét órakor ülést tartott a főrendiház is Károlyi Tibor gróf elnöke alatt. Meghallgatták az elnöki előterjesztéseket, a melyek előtt az elnök meleg hangon, megindultam becsuztatta el Lipthay Béla bárót, a kinek emlékét jegyzőkönyvbe iktatja a főrendiház kegyelele. Azután Széchenyi Bertalan gróf terjesztette elő az igazoló-bizottság jelentését, végül pedig felolvasták az ülészak berekesztéséről szóló királyi kéziratot. A főrendek állva hallgatták végig és hódolattal vették tudomásul.

A DKE a miniszterelnöknél.

— május 17.

A Dunántúli küzművelődési egyesület, a melynek elnöke volt annak megalakulása óta Széll Kálmán s a kinek fáradhatatlan buzgalma és lelkesedése hatalmas tényezővé tette az egyesületet a Dunántul kulturájában legutóbbi közgyűlé-én örökös tiszteletbeli tagjává választotta Széll Kálmán miniszter elnököt, hogy halálját ily módon rójjja le némiképen az egyesület megalakotása és felvirágoztatója iránt.

A megválasztásról szóló okirat e hó 16-án nyújtotta át egy nagyszámu előkelő küldöttség a miniszterelnöknek.

— Maga az, a kit idehelyezett a tanácsos ur?

— Igenis, kérem . . .

— No hát, ez lesz a munkája itt ni . . . És ezzel odaintve őt az egyik íróasztalhoz, utastásokat adott neki.

— Rendezgetni fog, érti?

A százados ur ugy nézett a szemével, mintha nem értene az egészből semmit. Ez az ember bizonyosan nem ismeri őt, azért beszél vele ilyen nyersen. De majd megmondja neki . . . Igenis, megmondja neki, hogy mi volt ő valamikor . . . Most azonban még nem. Majd később. Addig is megkérdezte:

— Mitt kell kérem rendeznem?

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

— Ezeket az aktákat itt nem látja? —

A küldöttség n kedett szellemű be egyesület halálját és zéstől kísérve váz kenységét az egyes meleg szavakban kévábbi támogatását.

Mután a disz Széll Kálmán miniszter indult hangon mond tetésért.

Nagy köszönet

— a tiszteleti tagság

Bár nagy erede

föl, de az egyesület

rült alapjait lerakni

vező viszonyok közt

taníni lehet Sok visz

mikor a királyi paran

alma mai állására v

esett neki ez ügytől

ben válthatatlan szál

szekötve. (Zajos élj

kinés az ő kulturája

gyarnak, mert mind

lyet a kulturának m

h o n f o g l a l á s s

műveltebbé tettünk,

szág jövődö misszió

ország csak ugy fele

ladni iparodik azok

nak, hanem parralle

Magyarország állam

ország kulturája s e

áthatva a mikor ő

hogy le akarnak ör

latába, a melyre min

ország kulturája ne

ügye, hanem minden

ért tekint első föld

rehatni. (Zajos megu

A tisztelgés vé

végigjárta a jelenül

nyájukkal kezelt sz

Pártoljuk

Örvendetes tér

hogy az iparosok vég

viszonyaikon, mely

vül kerültek, csakis

rültek, ha az egyes

végre is, ma már min

elv, hogy a mit az e

hető az egyesülés ál

Igen hosszadal

Lopva körülnéz

jába merül. Miért ne

ssa. Mintha némák

ezen is csak élő emb

hatatlan vagy fogja

mellette ült. Igenis,

neki valamit az ő ré

után ezt elhatározta

és köhintett egy pá

gyelmes lett.

— Nincs talán

kérdezte a nélkül, h

— Nem kérem

rok valamit . . .

nyolczban . . .

A másik dühöse

— Eh, hagyjon

Nem látja, hogy dol

Hja, az más. Ha

van. Persze, hogy a

bad akkor fecsegne

semmit. Csak rendez

tovább . . .

Másnap reggel

bosszankodott a sötét

pen a légszeszt akart

alázatosan kopogott v

lanul hangzott, minth

poztatónak a keze.

— Szabad.

A küldöttség nevében Rákosi Jenő emelkedett szellemű beszédében tolmácsolta az egyesület háláját és elismerését, lelkes éljenzéstől kísérve vázolta Széll Kálmán tevékenységét az egyesület érdekében s végül meleg szavakban kérte a miniszterelnök további támogatását.

Miután a díszes okmányt átnyújtotta Széll Kálmán miniszterelnök válaszolt, megindult hangon mondván köszönetet a kitüntetésért.

Nagy köszönettel tartozik — ugymond — a tiszteleti tagságért és kitüntetésért.

Bár nagy eredményeket nem mutatott föl, de az egyesület vezetőivel karöltve, sikerült alapjait lerakni a célznak, a melyet kedvező viszonyok közt szelesebb keretben folytatni lehet. Sok viszonyt kellett feloldania, a mikor a király parancsa és a viszonyok hatalma mai állására vitte, de a legnehezebben esett neki ez ügytől válni, a melyhez bensejében válthatatlan szálakkal érezte összességét. (Zajos éljenzés.) Minden nemzetnek kincs az ő kultúrája, de legnagyobb a magyarnak, mert minden talpalatnyi föld, a melyet a kultúrának megnyerünk, egy újabb honfoglalás minden ember, a kit műveltebbé tettünk, meg van nyerve az ország jövődjé mielőtt. A misszió az ország csak úgy felelhet meg, ha nem tudhatni iparkodik azokat, a kik háttámaszot vannak, hanem párhuzamos haladást tűz ki céljául Magyarország állam- és fajfőntartó eleme az ország kultúrája s ettől voltam és vagyok áthatva a mikor őszinte hálával köszönöm hogy le akarnak örökre kötni ez ügy szolgálatába, a melyre mindig vállalkozom. Magyarországi kultúrája nemcsak a kultuszminiszter ügye, hanem minden szolgálati ágazatá s ezért tekintni első feladatának az ügyben közrehatni. (Zajos megújuló éljenzés.)

A tisztelgés végeztével a miniszterelnök végigjárta a jelen voltak tömött sorait, mindnyájukkal kezét szorított.

Pártoljuk a helyi ipart.

— május 17.

Örvendetes tényül lehet konstatálni, hogy az iparosok végre belátva, hogy mostoha viszonyaikon, melyek közé önhibájukon kívül kerültek, csakis úgy segíthetnek, ha tömörülnek, ha az egyesülés útjára lépnek, mert végre is, ma már minden vonalon győzött azon elv, hogy a mit az egyes el nem érhet, elérhető az egyesülés által.

Igen hosszadalmas volna mindazon le-

Lopva körülnézett. Mindenki a munkájába merül. Miért nem beszélnek ezek? Furcsa. Mintha némák volnának. Pedig hiszen ezek is csak élő emberek, vagy mi. Ellenáll hatatlan vágy fogta el, hogy megszólítsa a mellette ülőt. Igenis, megszólítja. — Elmond neki valamit az ő régi, régi dolgai felől. Miután ezt elhatározta magában, odatolta székét és köhintett egy párszor. A mellette ülő figyelmes lett.

— Nincs talán valamivel tisztában? kérdezte a nélkül, hogy csak fölneztet volna. — Nem kérem, — csak mondani akarok valamit . . . Ezernyolczszáznegyvennyolczban . . .

A másik dühösen félbeszakította: — Eh, hagyjon békén a bolondságaival. Nem látja, hogy dolgom van . . . ?

Hja, az más. Ha dolga van, hát dolga van. Persze, hogy a százados urnak nem szabad akkor fecsegnie . . . Nem is szól többet semmit. Csak rendezgetett lassan, csendesen tovább . . .

IV.

Másnap reggel a tanácsos ur javában bosszankodott a sötét, ködös idő miatt, s éppen a légszeszt akarta meggyújtani, a mikor alázatosan kopogott valaki. Olyan határozatlanul hangzott, mintha csak reszketne a kopogtatónak a keze.

— Szabad.

hető bajokat itt felsorolni, melyek a kisipart a kiskereskedést működésében, előrehaladásában megbénítják, de hiszen ez itten fölösleges is volna, mert az oly sokfélekép lett ismeretve, hogy annak elősorolásával csak ismét lésebbe bocsátkozhatnék, nekem pedig nem célom az, hogy végig soroljam a lehető bajokat, hanem, hogy a hol lehet, ott segítsünk a magunk bajain.

Nem osztom azoknak a nézetét a kik mindent a kormánytól várnak. Végre is elérkezett már annak az ideje, hogy az önszegélyezés terére lépünk, hisz a kormány is csak úgy segíthet az ő sokoldalú elfoglaltsága mellett az ilyen helyi viszonyokon, ha magában az iparosságban is gyökeret vert az önszegélyezés eszméje, ha feladatának abban a tudatában van, hogy az iparosságon csak maga az iparosság segíthet.

Ezek előre bocsátása után rátérek tulajdonképen tárgyamra, hogy mely eszközt tartanám én a mostani körülmények között megvalósíthatónak, a mi a helyi iparon némiképp segíthetne.

Tudvalevő dolog, hogy a kis ipar azért nem boldogulhat, mert nem veheti fel a versenyt a nagy tőkével dolgozó iparral szemben nem állnak azok az eszközök rendelkezésére, melyek a nagy iparnak szolgálatában állnak, hogy a kisipar a kereskedés mindinkább vesztési lába alá a talajt és igen nagy megerősítésébe kerül, hogy a felszínen tarthassa magát. Már pedig esztelenség volna azt kívánnunk, hogy a kisipar a kereskedés mindinkább tenni kell azt, hogy a kisipar versenyképessé váljék a nagy ipar mellett.

Igen, de hogyan? fogják sokan kérdezni mikor nem áll rendelkezésükre a kellő forgó tőke, mely nélkül versenyezni absolute lehetetlen.

Ebben tökéletesen igazok van a kételkedőknek, de van még mód, hogy minden tőke nélkül is fellehet venni a versenyt, csak egy kis akarat, egy kis energia legyen meg az iparosságban, és ne várja összetett kézzel. — hogy mindig mások segítsenek rajta.

Mindenütt hangoztatják, igen helyesen, hogy pártoljuk a hazai ipart, a hazai kereskedelmet, mert hiszen a nemzet csak akkor lesz erős, ha kereskedelme, ha ipara a nyugati államokkal szemben versenyképessé lesz, hanem én most megfordítom ezt a mondást és azt kívánom hangoztatni, hogy első sorban pártoljuk a helyi ipart és a helyi kereskedelmet, mert ennek olyan nagy a fontossága, — hogy az ipar előre haladjon és adózkodó képességgel a várost emelje.

Igaz, hogy e tekintetben, nem csak éppen a közönség oka annak, hogy a helyi ipar

A százados ur bizogott be, meggörnyedve, maokóval a hóna alatt. A tanácsos ur rögtön leültette.

— Csak nem panaszkodni jött? — kérdezte tőle.

A százados ur lihegett egy kevésbé, azután beszélni kezdett.

— Nem, kérem kérem szépen, tanácsos ur . . . kérem jöttem volna valamit . . .

— No csak kivele — bátorította a tanácsos ur,

— Tetszik tudni kérem — folytatta a százados ur — nem jól érzem magam ott, abban az új szobában . . .

— Ah, eh — csóválta a fejét a tanácsos ur. — Csak nem bántják azok a komoly, idősebb emberek is . . .

— Nem mondom én, hogy bántanak . . . — akadozott a százados ur, — hiszen nem szólok az egész nap egy szót se . . . De . . . de mégis csak jobb volt nekem ott, a fiatalok között. Ha játszanak is velem, ha gyönyörölnék is rajtam néha néha, nem baj az kérem . . . Azért én nagyon jól éreztem magam köztük . . . Olyan jó fiúk azok . . . És úgy megszoktam már őket . . .

. . . Így történt. — hogy a tanácsos ur visszahelyezte a százados urat a fiatalok közé.

Ács Ferencz.

kevés pártolásra számíthat, hanem magok az iparosok is sok részben okai ennek, mert nem igyekeznek a közönség figyelmét kellőleg felhívni készítményeikre, nincs meg hozzá az alkalmuk, a tehetségük, hogy úgy, mint a nagyipar, utazó ügynökök által reklámot csinálhassanak maguknak, de ennek elcsúszására igen alkalmas volna az, ha egyes iparágak, saját készítményekből helyi kiállítást rendeznének, időről időre. Ezt kevés költséggel meg lehetne csinálni és ez, nézetem szerint, igen hasznos eredménnyel járna, mert ha a közönség meggyőződne arról, hogy azokat a tárgyakat, melyeket Bécsből vagy Budapestről hozat, ugyanazért az árért vagy esetleg még olcsóbban helyben is megkaphatja, úgy szükségeit miért ne szerezne be helyben?

Már most mi volna erre alkalmasabb, mintha ilyen kiállításokat rendezne az iparosság. Nem-e ott győződne meg a nagy közönség legjobban, hogy Debreczennek, olyan kifejldött ipara van, mely a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni?

Az egész ország iparosai sürgetik, hogy a kormány módosítsa az ipartörvény 50. §-át, mely megengedi idegen utazóknak, hogy munkagyűjtés céljából magánosokat is felkereszenek, hanem arra nem gondol, hogy első sorban a közönséget kell megnyerni a helyi ipar számára.

Nagyon hiszem, hogy az ilyen időszaki kiállítások rendezése nagyban hozzájárulna a baj orvoslásához, mert egyrészt a közönséget szerezne meg készítményeink fogyasztásához, másrészt pedig az iparosnak ambícióját felkeltene, serkentene őt mindig jobb és szebb munka előállítására.

Ép ezért a illetékes körök figyelmét is felhívom erre; hiszem, hogy azok, kik hivatalva vannak az ipart előmozdítani, nem fognak szűkebbül elzárkózni akkor, ha az iparosok támogatást fognak kérni ez irányban, — mert ha az iparosság előrehalad, — úgy adozó képessége fokozódik és ez csakis a városnak szolgál előnyére és felvirágzására. Szívelejek meg tehát az itt elmondottakat, hogy első sorban a helybeli ipart kell támogatni.

Egyről-másról.

Új betegség.

A látó-képes levelező lapokról.

A kerékpárosokat megfosztották legfőbb büszkeségüktől. El volt ismervé s erre voltak büszkék, hogy az ő sportjuk a legdivatosabb. A kerékpársport ez ellenállhatatlan sport, mert aki meglátja a csillogó küllős jóságot, rabja lesz fiatal és öreg, leány és asszony.

A mamák is mindinkább megszerették e sportot, mert a kerékpár szobában befoglaltatik már a sport célja is.

Azonban a kerékpársport már nem a legkedvesebb sport, már nem a legellenállhatatlanabb, mert legyűrte az ansichtskártyagyűjtés sportja. Fiatal és öreg, leány és asszony szenvedélyesen hódolnak neki, imádják, terjesztik, új híveket toborznak neki s rövid idei pályafutása alatt már is kivívta, hogy mindenki a »legkedvesebb« sportnak tartja. Mindenütt csak ansichtskártyákról beszélnek, a fülig szerelmes ifju, mikor bájos ideáljával először vált szót, zavarát nem palástolhatja többé evvel az ősi kérdéssel: »Nemde nagysád ma pompás idő van?» hanem így téri meg a csendet;

— Hány képes levelező kártyája van már nagysádnak?

Es ez jó fonál a beszéd folytatásához, mert míg Irénke az előbbi kérdésre csak röviden így felelt volna: »Aranyos idő jár most mi felénk« — addig a másikra már a választ szapora szavakkal adja meg:

— Oh már 225 képes levelező kártyám van, pedig csak alig két hónapja gyűjtök. Ön is gyűjt? Látta már a legújabb képes kártyákat?

— Igen, nagyon szépek.

— Nemde küld nekem egyet?

No ha fiatalemberünk nem küldene Irénke kisasszonynak egy vagy tíz ansichtskártyát, az igazán nem lenne szép tőle. De küld és Irénke viszonzozza, küld a mamának is, ki versenyt gyűjt Irénkével. A fiatal barátunk, ki mint bankhivatalnok nem is gondolt az új sporttal, szintén »sporttárs» lesz. Így hódít a képes kártya sport!

De hódít azért is, mert olcsó. A férj, ha »hivatalos ügyek» Budapestre szölitják, nem szükséges már, hogy a Somossyban töltött drága estéért egy még drágább borsonykalapot vigyen haza kárpótlásul, hiszen természetesen a bucsu-beszélgetés ma már ilyenféle szokott lenni.

Férj: Minden rendben van?

Feleség: Bőröndödet már a kocsira tettem.

Férj: (órájára néz): Nagyon kell sietnem, mert lekésem. Pá drága angyalom.

Feleség: Isten veled muzsikám. Vigyázz magadra, mert az idő hűvös, nedves és csalékony.

Férj: Hogy aggódsz értem te drága kis feleség. Még egy bucsu pusztit!

Feleség: No itt van. Ne feledkezzél meg rólam.

Férj: Minden gondolatom hozzád fog szállani.

Feleség: Nem hiszem, ha csak...

Férj: Talán néztek be az egyik korona-herceg-utcázi kalapárus boltba?

Feleség: Oh nem, hiszen kalapom még divatos, tudod az a zöld... no nem emlékszel?

Férj: Igen. Tehát Hirschnél egy tavaszi gallért vásároljak!

Feleség: Oh nem, nem, azt sem.

Férj: Nos ki vele, szólj egyetlen műkuskám mert lekésem!

Feleség: Csak akkor hiszem el, hogy gondolsz reám, ha naponta legalább is hat képes levelező kártyát küldesz.

Férj: Örömmel, meglesz; már holnap tizenkettőt hoz a posta.

Feleség: A dunaparti részletet is küldd meg.

Férj: Biztosan megszerzem.

És megszerzi, mert ez olcsó, nagyon olcsó. Persze, ha azt kérné az asszonyka, hogy »nézzél be kérlek Novák-hoz és végy ott egy új kerékpárt» ez már nehezen teljesíthető óhaj volna, nem azért, mintha Novák drága ember volna, hanem azért, mert 20 kártya olcsóbb mint egy bicikli.

Divatos tehát a sport. Nem is férjhez illő leány az, kinek legalább 500 kártyája nincs. Az én leányom biztosan férjhez jut, mert már 33 képes levelező kártyája van, pedig még csak 3 éves.

No hát kimondom, én nagy haragossa vagyok ennek a sportnak.

Pedig állandóan körülfertem is kísért. A feleségem, a leányom, az anyósom mind gyűjtik a kártyákat.

Az ebéd késik, mert kártyát kell vizsgáztatni irni X-nek, ki egy gyönyörű bécsi vel kedveskedett, Z-nek, a ki meg a legújabb »kolozsvári» küldte meg. Sok bajt is okoz.

Multkor például az íróasztalomnál írogatok elmerülve egy vezércikket, mikor tekintetem az órára esik. D. u. 2 óra és én még nem ebédeltem. Felugrom. Rohanok az ebédlőbe.

— De asszony, az ebéd?

A szobában minden széthányva, mindenütt felfordulás.

— Törődöm is én az ebéddel — szól pityeregve az asszony. Kis leányom pedig a földön fekszik a pamlag alatti szűk résen kandikál be, mind a ketten lázasan keresnek valamit.

— De hát mi baj az Istenért!

— Képzeld, elvesztett az a gyönyörű képes levelező kártya, a mit tegnap Szegedről kaptam. Nincs meg pedig milyen gyönyörű volt.

Hosszu gyöngéd vigasztalás után, pedig elhíhetik már nagyon éhes voltam, ebédhez ültünk s feleségem ebéd utánra került a házkutatás folytatását. Asztalra kerül

a párolgó leves illata most drágább nekem a legfinomabb ibolya párfuménél.

— Milyen furcsa színe van ennek a levesnek — töröm meg én a csendet, miután néhány másodpercig a szokatlan színű huslébe bámultam.

— Az ám, talán sok volt a zöldség, — szól a feleségem.

— De ni-ni, hiszen papirszeletek is usz kálnak az én levesemben.

— Oh dehogy, tévedsz — s a feleségem most újra bemeit az öblös merőkanalat a leveses tálba és szent ég mi kerül elő a nagy edény fenekéről: az elveszett levelező kártya, a melynek sokféle színe lefőtt a tűzhelyen.

Na hát, tessék elhinni, hogy ilyet csakugyan nem ettem világéletemben. — De az asszony sem.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. május 17.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— május 17. —
— Enyhe. — Helyenként csapadék. —

— **A Bethlen-ünnepély.** A debreczeni főiskolai ifjuság rendező bizottsága véglegesen összeállította már annak a nagyobb szabású ünnepélynek sorrendjét, a mely összes fejlődelmével Erdély legkitünőbb nemzeti fejedelme, Debreczennek is örökhálára kötelező ura és partfogója Bethlen Gábor nagyenyedi szobrárt segíti fölemelni. Az ünnepély a tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése első napján, május 24-én d. u. 5 órakor lesz a Bika dísztermében. — Sorrendje pedig a következő:

1. Honfi-dal. Gaál Ferencztől. Előadja a Városi Dalegylet.

2. Megnyitó beszéd. A debreczeni ev. ref. főiskolai ifjuságának nevében tartja: Kun Béla, a joghallgatók segítőegyesületének elnöke.

3. A Bethlen-szobor bizottságának és Nagy Enyed városának részéről Fogarasi Albert, enyedi főgym. tanár beszéde.

4. A szobor helye. Nagy-Enyedre s annak multjára vonatkozó alkalmi költemény. Irta: Váró Ferencz, enyedi főgym. tanár; szavalja: Kovács Zsigmond, debreczeni hittanhallgató.

5. Liszt Ferencz Halk magyar rapszódiaja. Zongorán előadja Joó Irma k. a.

6. Felolvasás. Tartja: Rákosi Viktor.

7. Vonós-negyves. Böhmertől. Előadják: Hegedűn: Pásztor Gyula, II. hegedűn: Simoncsu Sándor, violán: Takács Endre, gordonkán: László Jenő joghallgatók, a »Debreczeni Főiskolai Zene-kör» tagjai.

8. Felolvasás. »Lekujabb verseiből» tartja: Szabolcska Mihály.

9. Vigaszavaltat. Előadja Boross Lajos, debreczeni joghallgató, az »Erdélyi-kör» elnöke.

10. Népdalok. Hoppe Rezsőtől. Előadja a Városi Dalegylet.

A rendezőbizottság az ünnepély végnökeiül a következőket volt szerencsés megnyerni:

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület részéről: Kiss Áron, püspök, főrendiházi tag. Gr. Dégenfeld József, főgondnok, Hajdumegye és Debreczen sz. kir. város főispánja. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület részéről: Dr Bartók György, püspök. A nagyenyedi szoborbizottság részéről: Zeyk Dániel, Alsó-Fehérvármegye főispánja, a nagyenyedi Bethlen-kollegium főgondnoka, a szoborbizottság elnöke. Bernáth Elemér a debreczeni kir. itélőtábla elnöke. Csiky Lajos, a debreczeni ev. ref. főiskola rector-professora. Dobieczy Sándor, a magyar királyi államvasutak debreczeni üzlet-

vezetője. Igyártó Sándor, a debreczeni kir. törvényszék elnöke. Komlóssy Arthur, Debreczen sz. kir. város főjegyzője. Koncz Ákos, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetkezetének debreczeni elnöke. Márk Endre, a debreczeni ügyvédi kamara elnöke. Rásó Gyula, kir. tanácsos, Hajdúvármegye alispánja. Simonffy Imre, kir. tanácsos, Debreczen sz. kir. város polgármestere. Szabó Kálmán, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke. Széll Farkas, a debreczeni kir. itélőtábla tanácselnöke, a »Csokonai Kör» elnöke. Szunyogh Sándor, kir. tan. debreczeni pénzügyigazgató.

Belépti-díj 2 korona; páholyjegy 10 korona. Jegyek előre válthatók Békes Lajos, Szentkirályi Tivadar és Zádor Lajos urak kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Széll Kálmán beteg.** A magyar miniszter elnök Széll Kálmán pár nap óta meg hülésből származott torok hurut miatt szobájában kénytelen maradni. — Betegsége, mely könnyebb természetű pár nap alatt elmúlik s a rokonszenves elnök ismét látható lesz az országházban s a miniszter elnökségen

— **Rosszul van az a földön elrendezve...**

Hogy tövis nélkül nincsen rózsaszál — Hanem ez csak megjárna. De egy francia tudós tovább megy és azt mindja, hogy még ennél rosszabb valami is van az tudniillik, hogy a rózsaszál egyáltalában nem is létezik, legfeljebb tövis. Első hallásra ez képtelenség. Tiltakozik ellene a látó érzékünk, tiltakoznak a szerelmes, opedő szívek, melyek úgy megdobognak egy némely préselt virágnak tiltakoznak a poéták ezrei, kik annyi variációban énekelték meg a multban s jelenben a rózsák jelentőségteljes színt, kábitó illatát, tiltakoznak az ezredévek hagyományai melyek mind, mind a rózsza létezése mellett bizonyítanak, — és most akad egy francia tudós, aki szembeszállva szerelmes szívekkel, poéta énekével, ezredévek hagyományával, elmegy a tudós társaság komoly gyűlésére, bevisz egy szép rózsaszál s kimutatja róla hogy a mit mi oly kéjjel szagoltunk, amit eddig rózsának hitünk, voltaképen nem egyéb mint baktériumok milliárdjainak tanyázó helye. Br! Hogy mikor őtől virágot kapunk, magános szobánkban milliárd baktériumot csokoljuk meg imádattal; hogy mikor a forró szerelemről biztosító sötét piros rózsát megörizni akarjuk, milliárd baktériumot préselünk — az imádságos könyvünkbe, hogy mikor a hűtlen kedvest zokogjuk s fájdalmas érzéssel elveszünk egy-egy elszáradt virágot, milliárd és milliárd megaszott baktériumot fűrösszünk forró könnyeinkben: ez rettenetes még gondolatnak is! — Azzal vigasztal bennünket a nagy tudós, hogy ezek ártatlan baktériumok.

Domingos Freirenek hívják az illető tudós urat, — köszönjük a vigasztalását!

— **Nagy gyász.** Mélységes gyász érte a mai reggeli órákban Weszprém y Kálmán vármegyei levéltárnok családját. Ilonkát, a 16 éves szép leánykát, életének szép tavaszán, a remények, vágyak sejtelmek ábrándos korszakában, amikor az élet legszebb, a világ legkedvesebb, — hirtelen elragadta a halál.

Megdöbbenve a sors e kérlelhetetlen intézkedésén, igaz részvételt tekintünk mi is a bájos gyermek szomorú ravatalára s szívből kivágnunk a fájdalomukban megrendült szülőknek enyhülést, a mérhetlen csapásban vigasztalást és megnyugvást. A halott hült tetemeit holnap délután 5 órakor tartandó rövid ima után Bösözerménybe viszik és itt helyezik örök nyugalomra a családi sírboltba.

— **Meglepetés az írásbeli érettségén.** Em-

litettük lapunkban hogy az ev. ref. főgymnásiumban most folyik az írásbeli érettségi vizsga. Ma a német írásbelire került a sor.

Azonban reggel egyik gymnasiumi tanár »Egy katolikus» aláírással névtelen

levelet kapott, tudtára adja, hogy érettségi írásbeli nagyobb hitelessé csak ezután met, görög ket is. A tanári tészel fogadván tiára gyűlt össze, tett három tárgy K i s s Áron p tétélek közül a r ki is jelölt egye megtartható legy du-ok meglepeté mert tétel helyet tak úgy hogy n dott a dolgozások nem mindnyájan

— **Debreczen**

többször megem hogy az Osztr egész monarch össze értekezlet sőt a vendégek tudva van. Nag vonattal érkez le vannak foglal bák. Este a Bli másnap pedig a termében érte tel és szolgál alá. Itt időzős loda lesz étkes san kiindulva nevezetességeit délután kimer kősti híres nép pedig ellátogat ton, kimennek gazdasági tanu lanzolni, melyk man megnezik telepeket s az ezenből. Vénd dünk mert ke ünnepélyre fo részint az erdől ból hogy a fő résztvegyenek.

— **Jegyző**

tal ember jele letétele a vá Fodor In jegyző segéd sik Kiss Lajos nál eddig mi folytak az i eredményyel

azt is, hogy szóbeli vizsgá zódni mindké bizottság elnö Veszpr

— **A sz**

Thália papa hozzáfogtak bák helyreig kívül a szinh járótól elvála is annyira az vesség korha kal helyettes tása később javitanak, h a hosszú sz jökdévü gaz

— **Küry**

nyos primad színházi bír érdemült öre meg a dolo operette új ben" csak csinált az a aranyos Klá egy jelenté igazgató kio jogára hiva s ambitióján

levelet kapott, melyben az ismeretlen feladó tudtára adja, hogy a maturandusok, minden érettségi írásbeli tételt már jóelőre tudnak. nagyobb hitelesség okáért közli is a majd csak ezután kidolgozandó német, görög és matheris tételeket is. A tanárkar a legnagyobb meglepetéssel fogadván a dolgot, azonnal konferenciára gyűlt össze, s elhatározta, hogy az említett három tárgyból új tételeket fog kitűzni. Kiss Aron püspök a nála levő érettségi tételek közül a mai német írásbelire azonnal ki is jelölt egyet, hogy a vizsga még ma megtartható legyen. Nagy is volt a maturandusok meglepetése és ijedelmé mikor az ismert tétel helyett egy egészen új tételt kaptak úgy hogy némelyik zavarában alig is tudott a dolgozásokhoz hozzá fogni, így is csak nem mindnyájan egy óra fele lettek készen.

— **Debreczen vendégei.** Ezen czim alatt többször megemlekeztünk már arról a hírről, hogy az Osztrák magyar bank főnökei az egész monarchiából Debreczenben gyűlnek össze értekezletre. E hír már valósággá vált, sőt a vendégek itt időzésének programja is tudva van. Nagyrészt a vasárnap esti gyorsvonattal érkeznek s a szállodákban már előre le vannak foglalva részökre a szükségesszobák. Este a Bikában társasvacsorára gyűlnek, másnap pedig a kereskedelmi tanintézet dísztermében értekezletet tartanak, melyen a hitel és szolgálati ügyek kerülnek megvitatás alá. Itt időzősök alatt állandóan a Bika szálloda lesz értekezési helyök, a honnan csoportosan kiindulva nézik meg a város és környéke nevezetességeit. Így pünköst második napján délután kimennek a nagyerdőre, hol a pünkösti híres népünnepélyt nézik végig, szerdán pedig ellátogatnak a hortobágyra külön vonaton, kimennek a pallagra is hol Kerpely a gazdasági tanintézet igazgatója fogja őket kalandolni, majd ugyancsak a szerdai nap folyamán megnézik a nevezetesebb gyárakat, ipartelepeket s az esti vonattal elutaznak Debreczenből. Véndég nélkül azonban nem maradunk mert kedden délután a Bethlen szobor ünnepélyre fognak érkezni illustri s vendégek részint az erdélyi részekből, részint a fővárosból hogy a főiskolai ifjúság 24-iki matinéján résztvegyenek.

— **Jegyzői vizsgák a vármegyén.** Két fiatal ember jelentkezett a községi jegyzői vizsga letételére a vármegyei bizottság előtt, az egyik Fodor Imre, ki ez ideig Dorogon volt jegyző segéd minőségben alkalmazva, a másik Kiss Lajos ki a nádudvari szolgabírósnál eddig mint irnok működött. Ma délelőtt folytak az írásbeli vizsgálatok és pedig jó eredménnyel, ami megengedi következtetnünk azt is, hogy a holnap délután megejtendő szóbeli vizsgák is jó eredménnyel fognak végződni mindkét jelentkezőre nézve. A vizsgáló bizottság elnöke az alispán helyettesítésében Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző.

— **A színház tőkéi.** Alig hogy elmentek Thália papapjai nyári állomásaikra már is hozzáfogtak a színházban esett aprólékos hibák helyreigazításához. Kezdték legelőször is kívül a színház körül. A kősi utat a gyalogjárótól elválasztó régi tőkét, melyeket nem is annyira az idő vas foga mint inkább a nedvesség korhasztott el, nagyobb részben újakkal helyettesítik. Most folyik a tőkék beállítása később jön a festés; azután majd belől javítanak, hogy teljes épségbe várja a színház a hosszú szünet alatt oly nehezen nélkülözött jókedvű gazdáit.

— **Küry Klára elítélve.** A népszínház aranyos primadonnáját elítélték, el az a csunya színházi bíróság a mely gondolom, csunya kiérdemült öreg színészekből állhatott. Ugy esett meg a dolog, hogy a népszínház legújabb operette újdonságában a „Fehéricskében” csak egy valamire való nő szerepet csinált az az ügyetlen szerző s azt nem az aranyos Klára kapta, hanem más, neki csak egy jelentéktelen epizód szerepet akart az igazgató kiosztani. Küry Klára szerződésbeli jogára hivatkozva, az ő művészi hírnevének s ambíciójának meg nem felelő szerepet visz-

szautasította. Az operette meg is bukott. Porzolt igazgató erre színházi bíróság elé idéztette a rebellis primadonnát, s és a tegnapi összeült bíróság el is ítélte felhavi gázsjának, mint egy 1000 frtnak elvesztésére. A művésznő, kit az ítélet érzékenyen s sulytott, a színház szűkebb körű 5-ös bizottságához fellebbezett.

— **Nyagyvennyolczás temetés.** Tegnap délután temették el az öreg Szabó Istvánt a katonai ügyosztály hatalmas természetű öreg hajdúját, a 48 as hősök városunkban élt egyik legismertebb alakját. A hatalmas szőke embert ismerte mindenki, ő szokta ugyanis a városunkba érkező idegen katonákat, vagy gyakorlatra behívott rezervistákat elszállásolni parancsoláshoz szokott hangjával ijeszttve rá a katonát elfogadni nem akarókra. Szorgalmas takarékoságával aránylag nagy vagyont szerzett magának úgy hogy 2 éve, mikor feleségét eltemette, nyugalomba is vonult s azóta élt bus özvegyességben vágyakozva már megpihenni a földi fáradságtól. Temetésére kivonult a honvégy-egylet az 13 egyenruhás 48-as honvéd, a városi hajduk s a jó ismerősök nagy száma. Béke hamvaira!

— **Hatóságot sértő kofa.** Csinos kis botrányt rendezett ma reggel a Miklós uteza végén két veszekedő természetű, harazias kofa: Kerekgyártó Mihályné és Szücs Jánosné. Nem tudtak megegyezni s-hogysem a libákon s az alku hevében hangos kiabálást vittek véghez. A közben álló rendőr a nagy zajra odasielt, lecsitítván a két menyecskét meghallgatta a veszekedés okait, mely után Szücs Jánosné adott igazat. Kerekgyártó Mihályné nem tűrhetvén a dolgot, de még dulván benne az előbbi harag tüze neki esett gyakorlott nyelvével a rendőnek s e közben azt a kijelentést tette, hogy neki nem parancsol a törvény sem, nem hallgat a rendőre se, mert ő nem fizetett neki pálinkát, sem pedig pénzt nem adott mint Szücs Jánosné; gyanúsítván a rendőrt azzal, hogy az meghagyta magát vesztegetni, s így adott ellenfelenek igazat. A rendőr feljelentette a sértető kofát a ker. rendőrkapitányságnál, hol ma Erdélyi István r. fogalmazó ki is hallgatta a sértetést fültanuját Szücs Jánosné a ki a rendőr feljelentését igazolva és kijelentette, hogy azon sértő szavakat ő is hallotta.

— **Tűz a tanyán.** Nagy tanyai tűz volt az éjjel a város határában levő Pongrácz féle tanyán. Ismeretlen tettesek nyújtották föl a tanyai épületet. A hatalmas oszlopokban felemelkedő lángok messze bevilágították a különben felleget éjszakát. Oltásról pedig alig lehetett szó, mert a tanyán levő egy-két ember a vízhiány miatt semmit sem tehetett. A tűzoltóság pedig a nagy távolság miatt különben is a tűz elalvása után kapván értesítést, — nem vonulhatott ki. Az egész épület és a mellette fekvő melléképületek a lángok mártaléka lett. E tüzeset alighanem kapcsolatban van a városunkban előfordult gyújtogatási kísérletekkel, melyeket most vizsgal a III. kerületi rendőr kapitányság. A tanyai tűz ismeretlen tettesét, ki valószínűleg bosszúból gyújtotta föl az épületet a mező rendőrség nyomozza.

— **A visszakerült csavargó.** Régen kiltották már városunkból Tardó Gábor h. bőszőrményi születésű csavargót, még pedig örökre. De ő is, mint annyi más legyőzhetetlen vonzalmat érzett a debreczeni por után. Vissza is jött, mint annyi más. A viszontlátás öröme azután az éjjel hatalmas bankettet rendezett, melynek során alaposan be is csipett; de még ekkor sem birt szíve tuláradó örömeivel, mely azután dalban keresett megnyilatkozást. Ugy fél 12 óra felé éktelen ordítást vitt véghez a főtéren. A rendőr őrzőjét felszólította, hogy ne zavarja a békésen nyugvó polgárok édes álmait, nem használ, nem birt magával, az öröm még jobban fokozódott. Igazolásra szólították föl tehát, a mit azonban nem tudott megtenni, bejelentett lakása nem lévén, letartóztatták. Reggel sült ki azután, hogy kicsoda ő kelme és mi járatban van? Vissza is vitték a rendőrségi fogházba a hon-

nan a rászabandó büntetés után, ismét örökre kiltva fog toloncz uton haza szállíttatni.

— **Az egy krajczáros vége.** Nincs olyan a földön a minek egyszer vége ne lenne és addig jár a korszó a kutra mig eltörik így jár az az kogy ilyen formán jár az egy krajczáros is, — mely julius 1-től fogva nem jár. Sőt nem csak hogy nem jár, de ha az adóhivatalba viszik ott sem fogadják el. — Előkell hát venni a ládafiából, a féltve őrzött perselyekből az uralmát elveszített 1 krt elvinni az adóhivatalba. a hol f. évi julius 1-ig még kötelesek elfogadni a detronizált rézdarabot s be kell tanítani a „haza reményeit” hogy ez után a kereszt apáktól, nagybácsiktól és a melyen tisztelt összes rokonságtól 2 filért kérjenek, nem pedig 1 krajczárt mert ezen nem lehet majd a sarkon czukrot venni.

A nagyvásár epilógusa. Mikor a közeli nagyvásár napjai tartottak, díszrelel emlékezett meg a nagy esendőségről, melyben a vásár napjai folytak minden ember fia, de különösen örült neki a rendőrség, mely tisztelt méltó testület nyugodt pipázgatás közben konstata az emberiségnek ijeszttő módon megjavulását. De hogy mégsem egészen így állott a dolog, hogy az ár elvonulásával, mely Debreczent nagyvásár alakjában önti el időnként, — sok piszok madaradt hátra, azt nagy aranyokban igazolja az a kolosszális lopási ténykedés, melyet napok óta tárgyal a debreczeni kir. törvényszék. Nem annyira a bünhalmazat kolosszális ez ügyben, hanem inkább a bűnösök csapata. Több mint negyvenkét vádlott van, s ha ehhez hozzá vesszük a nagy számú tanukat egész garda lesz a szereplők sokasága melynek tömkelegéből kiigazodni ugyancsak sok dolgot ad a tekintet törvényszékek. Hórisné Szilágyi né Pócsiné és több más ezekhez hasonló nevek fordulnak elő a vádlottak sorában, kik mid az alsóbb népréteg viális alakjai és akik a „szabadságot” arra használták fel, hogy lehetőleg kirugjanak a hámfából, amit derekasan meg is eselkedtek részint az által, hogy a sarakban a kezök ügyébe akadó szappan, selyemkendő, olló s más árucikkekből lehető sokat elemeltek, azután berugtak, táncoltak daloltak. szóval vesztőket érezték, mely be is következett. Hétfő óta folyik a tárgyalás, hihetőleg el is tart úgy szombatig.

— **Öngyilkosság a népkertben.** A népkert egy elrejtett zugában a fakadó rügyek alól ma d. u. 3 óra után két pisztoly lövés hallatszott gyorsan egymásután A hangra odasieltök egy fiatal magas szőke tisztességesen öltözött fiatal embert láttak a porban elterülve vergődni. Kétszer lőtt magára a szerencsétlen mind a kétszer a mellébe közel a szívhez. Szaladtak azonnal a III-ik kerülethez honnan Dr. Varga Emil orvos Vadasügyeletre s rendőr tizedessel hajtatták ki kocsin a népkertbe az öngyilkosság színhelyére. A fiatal ember még élt, Varga dr. bekötözte a sebeket s hordágyon kiszállította a közkörházba mint halljuk az öngyilkos a szállítás közben meghalt. A nevének még nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy egyik hajdu városi, bőszőrményi vagy szoboszlói izraelita tanító. Tetének oka még ismeretlen.

— **Hírek az állatseregletből.** Koczka Antal állatsereglete csakugy vonza a közönséget a Széchenyi-uteza végére, hogy ott a ritka állatpéldányokban s az állat szelidítő nem mindennapi mutatványiban gyönyörködjenek. Holnap a műsort egy igen érdekes mutatvánnyal toldják meg: egyik állatszelidítő birkózni fog az állatsereglet egy hatalmas medvéjével, legközelebb pedig az oroszlan ketrecben egy kovárosi borbély fogja az igazgatót — megbortválni, a borotválási próbák most folynak. Az érdekes mutatványokra s a pártolást érdemlő állatseregletre felhívjuk a közönség figyelmét.

A miről a vasuton beszélnek.

— Emlék a régi jó világból. —

Néha az ember órákig ül a vasuti kocsiban, teljesen ösmeretlen emberekkel elegyedk beszédbe, és sokat megtud az illető vidékekről, a melyben átnyargal a füstöt okádó masina.

A Heves-és Borsodmegyében utazó gentri rendszeren arról panaszkodik, hogy az igazi magyar uri osztály napról-napra jobban pusztul ilyenformán beszél az abauji is Sebes-Kellemesen túl a sárosi gavallér beléfog az ő szemetreméltó gascogneádjába, Mert a sárosinak mutatni kell minden áron. Birtoknak mondja az ócska kuriai végében meghuzódó lóherést, a sárosi asszony pedig akkor is nőbel borraivalókat diktál az urára, mikor ez négyes ostor helyett, szerényen már csak a pennát kezelgetni.

A délvidéki többnyire nemzeti kérdéseket fejteget, igazi törökdohányból való cigarettákat szív, és mikor elhelyezkedik a barsonyos ülésen, kalapja helyett kék bojtos fezt nyom a fejébe.

Hanem abban északon meg délen egyformán megegyeznek az emberek, ha valami szörnyű pangás van a vidéki társadalmi életében.

Igy például Kassán, mikor a domban elhangzik az esteli harangszó, egy csapásra kiürülnek az utcák, és csupán a kávéházakban látni még embert.

Ezek aztán többnyire katonatisztek, utazó idegenek, néhány fiatalabb megyei tisztviselő és olyan csöndesek, mintha csak öregem jöttek volna már a világra.

Egy öreg nemes ur, a ki ösmert az ötvenes hatvanas esztendő kasszáját, szomorúan sóhajtozott és hajtogatta a fejét:

— Hely, mikor itt még a felvidék színe virága uralkodott, mikor a Kaschauser Magnatenak nevezett urak hét országra szóló dáridókat csaptak a Schalkházban.

A kora tavaszi eső egyhangyan verte az ablakot, és fejemet kezemre hajtva hallgattam az öreg ur beszédét.

— Ugy biz ócsém. Barátságunk, vendég szeretetnek hire sincs ma erre. Ha az Európában nem főznének akár éhen halhatna az idegen.

Rábólintottam a fejemmel, és csak hallgattam a beszédet, a mely éppen olyan monoton volt, akár a vékonyzálu hideg eső suhogása.

— Micsoda asszonyok, leányok, Semsey né meg Pongrácz Lóri, hát Keezer Ika és a gavallérok: Keezer Miklós, Csáky Rucsi, Vécsy Sándor, Beil, löverseny műkedvelői előadás egymást ére...

Lassankint egészen elmerült emlékeibe az öreg ur és sok valóban érdekes dolgot mesélt a régi Kassa társas életéből.

1859 vég nagy volt a szükség a dunaiak meg a horvátok közt s a magyar testvér, sok rossz cselekedetüket feledve, önként nyújtá jobbbit a szűkölködők felé.

Az egész országban megindult a mozgalom; Hogyan maradhatott volna el Kassa empórium a felső részeknek?

A társaság elhatározta, hogy műkedvelői előadást rendez es a mozgalom élére egy rendkívül lelkes tevékeny magyar nő: Semsey Lajosné, Szemere Klára állott.

Néma képletekben nyugodott meg a rendezőség; ez sokkal kevésbé volt kitéve a policzia beleavatkozásának, mint valamely színmű vagy zenedarab.

Nagyban buzgólkodott még az előadás mellett Károlyi Edéné, Korniss Klarissz grófnő világhírű szépség abban az időben.

A Széchényi-halomnak ez is valami hazafias társulás volt, férfitagjai: Károlyi Ede gróf, az elnök, valamint Klestinszky László titkár is, nagyban buzogtak az előképek ügyében és már május első napjaiban nem lehetett páholyt kapni a régi színházban.

1860. május 14. és 15-ik napján tartották meg az előadásokat, és talán sohasem hullt több virág a kassai színpadra, mint azon a napon.

Május 15 én reggel azonban éppen va-

lami pesti lapnak való ékes referádába kezdett belé Klestinszky László, mikor csak kopogtak az ajtaján. Két rendőr ment be hozzá, és akárhogy tiltakozott is, vitte Marx Vilmos, az akkori kassai császári kir. rendőrigazgató elé.

— Önök lázitanak! — förmedt rá az omnipotens rendőrfőnök Klestinszkyre, a ki nagy szemeket meresztve mondá:

— Mi? Kik? — vagy hogy is tetszett mondani.

— Igen, önök, Semsey Lajosné, Károlyi grófné, a grófné férje meg ön.

Klestinszky kérdőjelle vált.

— Igen, igen, Károlyi Eduárd grófért már el is küldtem, talán éppen ebben a pillanatban tartóztatták le radványi kastélyban. Skandál, hogy sohasem okulnak, még magyar történeti előképeket mutatnak be a horvátok javára, nem hogy a hős Jelliasich életéből vettek volna példákat...

Marx fujt és vörös volt mint egy pulyka kakas. Klestinszky pedig alig tudta visszataroztatni nevetését.

Próbált mentegőzni, nem használt semmit. Elzáratta Marx, mint a hogy behozatta Kassára a lelkes hazafit, Károlyi Edét is, a kinek az is büncül rovatott föl, hogy a Széchényi-halom elnöke. Az esti előadást azonban megtartották, s ekkor már nemcsak a színház de még a környéke is tele volt, úgy, hogy majdnem a Balassa Zsuzsánna által alapított konviktusig kettős zárt sorokban szorongott az embertömeg.

Midőn gróf Károlyné fogata állt meg a bejáró előtt, fölhasant az éljen. és a kinek csak virág volt a kezében, oda szórta a hazafias gróf nejének lábaihoz.

Ezt az éljen-t visszhangozta száz meg száz ajak a színházban is, — mikor belépett Károlyné és páholyába szinte hódolatos bucsut jártak az akkori társaság legtekintélyesebb tagjai.

Egyre beszélt az öreg ur és egyre sóhajtozott, hogy milyen rémségesen csöndes, kihalt is ez a mai Kassa.

Kép a kereskedővilágból avagy.

Végén csattan az ostor.

— május 17.

I.

Kereskedő: Rosz hirt hozok. A háziur ötven százalékkal fölemelte a bolt bérét.

A feleség: Ki kell huzcolkodni.

Kereskedő: De nem lehet Régi vendőnk, akik után élünk, mind a környéken laknak és szó sem lehet arról, hogy más helyiségben is fölkeressenek. Egészen új vendőket kellene keresni s ez ma már nehezen megy. Az újak változnak s csakis a régiak maradnak hűségesek. A helyváltoztatás tönkre jutással járna.

A feleség: De így meg nem tudunk megélni.

Kereskedő: Legalább igen nehezen.

Feleség: Számoljunk.

Kereskedő: Az utolsó három évben az üzlet tiszta jövedelme esett ugyan, de lényegében nem változott. Harmadéve 3000, tavaly 2800 volt, az idén pedig 2800 forint lesz a haszon, amit elkölthetünk.

A feleség: Dehogy költhetünk. Hiszen ebből az összegből le kell vonnia az üzlet helység fölémelt bérét, mennyi az?

Kereskedő: Eddig 1000 forintot fizettünk, most pedig 1500-at kell kiszorítani.

A feleség: Az ötszáz forintnyi különbség tehát a tiszta haszonból leesik.

Kereskedő: Vagyis az idén már csak 2000 forint az igazi jövedelem Ötszázal kevesebb mint tavaly.

A feleség: Istenem mi lesz velünk?

Kereskedő: Egyszerűen öszeb húzzuk magunkat. A cselédet elbocsátjuk s csak bejáró asszonyt tartunk. A szivarozással föl hagyok, a kávéházjárásról lemondok, sőt pedig csakis vasárnap iszunk. A francia kis-

asszonynak fölmondunk, ha a gyerek így nem is tanul meg francziául.

A feleség: En is megtakarítok a ruhámon valamit.

Kereskedő: No látod, az ezer forintnyi boltbér fölemelést mégis csak behozzuk és éhen nem halunk meg. Igaz ugyan, hogy ez az élet nyomoruságos lesz, de hát a kényserhelyzet előtt meg kell hajolni.

A feleség: És bízunk abban, hogy az isten megsegít.

II.

Kereskedő: Rosz hirt hozok.

A feleség: Mi történt?

Kereskedő: Ötven százalékkal föl emelték az adómat.

A feleség: Miért?

Kereskedő: Hát egyszerűen azért, mert 1000 frt helyett 1500 forint boltbért fizetek.

CSARNOK.

Herostratos,

Irta: Kimmach Ödön.

I.

A rettenhetetlen katonák diadalünnepet ültek s Kis-Azsia nyugodt lehetett ismét. Öröm ragyogott minden arczon.

A kürtösök és harsonások vidám zenével hirdették a nap örömet, a vezérek pedig büszkén hordozák a hadi jelvényeket, melyekre a harcmezén katonák dicsőséget hoztak. Az elenséget legyőzték s messze terjedő sirmezőn vérző sebek, eltorzult arcok, temetlen halottak, rom és törmelék hirdették a győző hatalmat, diadalát. A hadi dicsőség koszorújában sok a halálvirág.

Ünnepeltek a kisebb tartományok is, szigorú parancs ment a kisebb fejedelmekhez, hogy hirdessék a nap dicsőségét s vendégléjk meg a nap emlékére a népet.

Messze Lydiában is így történt, hol Ephesus városa volt az ünnepélyek központja. Ide sereglettek messze földről, a kis-ázsiai tartományokból az ujjongó tömeges s nagy hadijátekhoz készülődtek a Caystos folyó partjai mellett elterülő sík mezőn, melyre folyton gyülekeztek a harcmezén katonák festői csoportozatokban.

Cilicia, Cappadecia, Phrigia, Bithynia, stb. mind elküldték legjobbjaikat, hogy a vítézi tornán résztvegyenek.

Bithyniából eljött maga a helytartó is leányával: Fulviával, nem kis öröme a lydiai lakosoknak.

Olbiából, a sötét egü Feketetenger melől is jött látogató, onnan északról, hol homály borítja az eget, s komoran hullámszik a hatalmas elem Ez Lycidas fia volt: Herostratos, az egyszerű közkatona. Fulvia gyöngéd volt, mint a féltve őrizett virágszál; egész alakja simulékony gyöngé; nedves-meleg ajka gyötört ígérő és szemei egyszer mosolygók, másszor kaczagók, de mindig ragyogók s mély lelkületűek. Az ő ereje szépségében rejlett. Herostratos ott nőtt fel a tengerparton, hol az északi hideg fuvalom megedzé testét; csupa erő, melyet a vasnál is hajthatatlanabbá nevelt a harcok ezer veszélye; szemei szikrázók és áthatók, tartása merev, daczos. Az ő szépsége erejében lakott.

Megkezdődött a hadijátek.

Fulvia mellett ott aldogált Sybaris is, Ephesus legszebb és leggazdagabb ifja, leg-hatalmasabb tagja a befolyásos köröknek. Ugy látszott, hogy Fulvia sem idegenkedett tőle, mert igen szívesen beszélgetett vele, közbe-közbe vidáman nevetgélve. Látta Herostratos is...

Maga sem tudta miért, föllázadt szívében egy parány s az a dühödésig ingerlé. Ugy érzé, hogy ereje megkettőződik, hogy izmai vassá válnak, idegei aczélsodronyokká s vére tüzfolyammá.

Ő is a küzdők között volt.

A fegyvervetkezett az ő Herostratos

állt szemben Sybaris

hajolva egymá

A thrák

figyelmetlen s hatalmas csap

géhez. Megtár

Ekkor cs

vagja s ekkor látva fölgerje

megszilajodva,

léval oly irtóz

czába, hogy a

is megsértve

jongva és tomb

Outt álló

halott.

A nép p

A győzt

lyakból font l

rülhordozták

vésték.

A diada

lakomázott kü

nyeggel bortt

Herostra

megkoszoruzo

hevetől, a vá

mikor arra ve

nyával s kis

marczona ka

á leveleit oda

bai elé.

Az ilyes

dig. Fulvia e

— Atyá

győzteseknek

mának tanult

lamivel viszo

— Egy

érdemet bees

nak gondolo

Fulvia p

demű gyöngy

rostratosnak

lyal így szól

— De e

mai nap eml

Megdöb

s nem is g

szórol, miko

vonult

Csak S

gunyosan m

igyekezett.

Ez a m

hogy végezz

akkor e

tartották. S

szély elől, m

A kik l

indulattal ké

mi baja?!!

E pillan

hirtelen tám

esisággal, bá

akit előbb k

— Mit

dék tőle.

Gazdák

gyar Gazdas

vetségének

gróf Dessew

tartott. A vá

biztosítás ké

zet megalak

hető, azonba

előrehaladta

már kidolgo

vetkezet a j

nyal megkez

gazdasági E

nek 1898. év

előirányzató

A fegyvervívásban ő maradt győztes. Következett az ökölharcz.

Herostratos egy hatalmas thrák óriással állt szemben.

Sybaris és Fulvia pedig egész közel hajolva egymáshoz halkán beszélgettek.

A thrák ravasz volt és kitartó, ellenfele figyelmetlen s ingatag. Herostratos már két hatalmas csapást kapott s közel volt a vereségéhez. Megtántorodott.

Ekkor esőkolta meg lopva Fulviát a lovagja s ekkor történt, hogy Herostratos ezt látva filogérid dühében s féltékenységében megszilajodva, esontkemény bőrrrel fedett öklével oly irtózatossá csapást mért a thrák arcába, hogy arczenitjait betörve az agyvelőt is megsértvé: ezt látva a néző tömeg ujjongva és tomboló örömmel üdvözlik a győztest.

Ott állott véresen, mellette a vonagló halott.

A nép pedig tapsolt.

A győzteseket megkoszorúzták csergalyakból font koszorúval, diadalmenetben körülhordozták a városban s a nevüket kőbe vésték.

A diadalmenet után a nép eloszlott s lakomázott künn a szabad mezőnek virágszőnyeggel bortott ékes asztalán.

Herostratos ott állott győző társaival, megkoszorúzott fővel, kipirultan az izgalom hevéből, a város bejáratához vezető ut előtt, mikor arra vonult a hatalmas proconsul leányával s kíséretével. Közel érvén Fulvia, a marzona katona letépte diadalkoszorúját s a leveleit odaszórta a gyönyörű nőnek a lábai elé.

Az ilyesmit megérti a nőnek lelke mindig. Fulvia egyszerre megállott.

— Atyám! E vitéz katona, a mai nap győztesének egyike, lábaim elé szórja diadalmanak tanuit. — Engedd, hogy hódolatát valamivel viszonzzam.

— Egy római hölgy mindig tudta az érdemet becsúlni. — Tegy úgy, a mint legjobbak gondolod!

Fulvia pedig drágakövekből és nagyéremű gyöngyökből készült nyaklánczat Herostratosnak nyújtá, miközben pajzán mosolylyal így szólt:

— De ezt nem szabad ám szétépní! A mai nap emlékére fogadd el ezt tőlem!

Megdöbbenve állott a győztes közkatona, s nem is gondolkozhatott még a köszönő szóról, mikor a kedves leányka már elvonult.

Csak Sybarist látta, a mint a jelenetben gunyosan mosolyogva szintén a város felé igyekezett.

Ez a mosoly fellázítá s utána rohant, hogy végezzen vele.

Ekkor erős karok ragadták meg s visszatartották. Sybaris rémülten menekült a veszély elől, mely fenyegeté.

A kik Herostratosot megragadták, heves indulattal kérdezték, hogy mit akar s hogy mi baja?

E pillanatban visszatekintett Fulvia is a hirtelen támat csoportra s részvételtjes kíváncsisággal, bánatos rokonszenvvel tekintet arra akít elébb kitétetett.

— Mit akarsz? — Mi bajod? — kérdeék tőle.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Gazdák tanácskozása. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága, szombaton gróf Desseffy Aurel elnöklése alatt ülést tartott. A választmány foglalkozott a jégbiztosítás kérdésével. A jégbiztosító szövetség megalakítása a folyó évben nem volt lehető, azonban az elmunkálatok már annyira előrehaladtak s a szövetséget alapszabályai már kidolgozás alatt vannak, úgy hogy a szövetséget a jövő évben már minden bizonyossággal megkezdheti működését. Tárgyalták a gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének 1898. évi számadásait és 1900 évi költség előirányzatát s azokat elfogadva, pártolólak

terjesztik a nagygyűlés, illetve a közgyűlés elé. A szőlészeti és borászati bizottság javaslatára a borértékesítés kérdésének szövetségi alapon való szervezésére nézve felkéri a földművelési minisztert, hogy kezdeményezése a szőlősgazdák országos központi hitelszövetkezetét. A választmány a magtönnyésztés előmozdítása érdekében elhatározza, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetségével közösen magközvetítési osztályt szervez, a komlótermelés előmozdítása céljából pedig egy Budapesten szervezendő komlóaukezió érdekében a szükséges lépéseket a kereskedelemügyi minisztériummal megfogja tenni. A dohánykertészek és termelők közötti viszony szabályozására vonatkozólag a választmány helyesli a dohányjövődék intézkedését hogy a kertészek munkakönyvvel láttassanak el. A választmány fölterjesztést intéz a földművelési miniszterhez abból a célból, hogy fogyasztási és értékesítő szövetkezetek ügykezelésének vezetésére szakemberek képzésén ki s azok a külföldi intézkedések tanulmányozására kiküldje. Végül elhatározta a bizottság, hogy Miskolcon a megyei gazdasági egyesülettel és a kereskedelmi és iparkamarával karöltve ez évben sörárpa vásárt rendez.

Budapesti gabonátörzsde

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése.

Debreczen, május 17.

Készáru változatlan

Máj buza	898,9.—
Okt. rozs	6,48—50.
Okt. buza	7,97—98.
Októberi zab	5,45—47.
Majusi tengeri 1899	4,48—49.
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencz városi petróleum-rakodónál levő székes fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése ápril 23-án Készlet 240 drb. Érkezett 1355 drb. Össze lehajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlannal — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120 — 180 klg. sulyban 44 — 46 krig. 220 — 280 klg. sulyban 45—47 krig, 320—380 kg. sulyban 46—48 krig. Öreg nehéz 46—47 krig. Malacok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Kőbányai sertés piac. május 16 Magyar söröndü: Öreg nehéz (páronkint 400 kgron felüli 96—46 $\frac{1}{2}$ kr. Közép (páronkint 300—049 klg. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 kr. Fialat nehéz (páonkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ klg./4 Fialat közég (páonkint 251—320 250 klg./4—49 krig. Fialat könnyü (páonkint 250—260 klg. terjed sulyba. 48—49 kr. Szerbiai 7t Nehéz (páonkint 260 kg. felüli sulyban) 48 $\frac{1}{2}$ —48 kraiszárig. 8 új dözött: 240—2642 kilogramm — sulfibuár 12/év 99 krajczárig. Könnyü (páonkinak) kilont gr.-terjedő sulyban) 45—46 kraje4n

Jegyzések: kilogrammonként élő sulybün (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű-sertés 44—45 krajczáron, kivételesen 46 krajczáron, középminőségű sertés 42—43 krajczáron, könnyü sertés 39—41 krajczáron. fiatal sertés 35—kra44jczáron.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 k10t 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 krajczáron. 150 métermézsa 80 k. 9 forint 15 krajczáron 030 mm. 79,5 k. 9,15 frton, 100 mm. 78 kig: 15 forinton, 100 mm. 77 k. 6,15 forinton, 9 10 mm 80 k. 9,30 forinton, 150 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79,5 k. 9 forint 20 kraiszáron, 100 mm. 79,5 k. 9 forint 15 krajczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9,12 és fél krajczáron vegyes, 100 mm. 80 b. 9,25 forinton vegyes 2500 mm. 78,5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76,5 k. 8,40 foton, mind három hónapra:

Pestvidéki, 300 mm. 80. k.6 .10 forinton sárga, 1,50 mm. 80 k. 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k. 9,20 forinton 100 mm 793 k 9,20 frton, 100 mm. 80 k. 9,30 forinton 800 mm, 79 k, 9,30 forinton, 200 mm, 80 20 8 60 frton sárga, 100 mm. 77,5 k. 8 forint

1 kron sárga, 100 mm, 79,5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81,5 k, 9,25 forinton 100 mm, 80 k. 9,25 forinton, 100 mm. 79 k 8,85 forinton vegyes, 100 mm. 79,5 k. 8,90 forinton 300 mm. 77,5 k. 8,90 forinton 100 mm, 77 k. 8,90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8 90 forinton, 100 mm. 78,5 k, 8,70 forinton 300 mm, 77 k, 8,90 forinton, 100 mm 79 k 8,90 forinton 200 mm 78,7 k, 8,90 forinton, 100 mm, 78 k 890 forinton 100 mm, 86,8 k. 8,90 forintos mind, három, hónapra.

Bánsági. 100 mm, 79 k. 9,10 forintot m .8 m 77 k. 8,60 frton vegyes, 200 mm, 0s k74060 forintos vegyes. mind három hónapra Tengeri az egyedüli szilárd czikk. A hideg időjárás folytán jobb az érdekklés a nybana 460 frtot, budapesti paritásra 4.45—4.58 frtig fizetnek Nagybaeskereken 200 mm.-ért 4—frtot fizettek prompt szállításra.

Bácskai. 100 mm. 76 k. 10 forint 20 krajczáron, 100 mm. 72 k, 9 forint 55 kron mind három hónapra.

Dunavid. 400 mm. 74 k, 9 forint 70 kraj ye onhárom hónapra

Rozs változatlan, jobb minőségű 8 fr 05, gyengébb 7 frt 97 és fél krral kelt hely ben, 8 frtért pesti paritásán.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7,25 forintos három hónapra.

Zene-estélyek.

Az „Arany-bika“ kávéházban hetenkint kétszer zene-estély tartatik: Hétfőn Rácz Károly, Szerdán Magyar Testvérek

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

Az „Angol-Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Magyar- király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

2749

1899^k

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegye Balmaz ujjvárosi járásba bekebelezett H. V. Pércs községben halálozás folytán megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazás;

Évi utólagos negyedéves részletekben kiszolgáltandó 600 frt fizetés és 200 frt. lakbér szedhető; továbbá a község szervezési szabályzatában megállapított díjakat.

Köteles községi orvos az 1876. XIV. t. cz. 145 § ában és a község szervezési szabályzatában meghatározott teendőket teljesíteni.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi május hó 30 ik napjának d. u. 5 órá jaig annyival inkább adják be mert később beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Választás ideje, 1899. év június hó 2 ik napjának d. e. 9 órája, helye H. V. Pércs község.

Debreczen, 1899 Május hó 4 én.

Ferenczy Elek.
főszolgabíró.

Cs. es kir. udvari szállító.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy **butorraktáramat** megnagyobbítottam és a mai naptól kezdve **Szikszay-ház,** a főtrafikkal szemben helyeztem át, hol úgy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tanusított pártfogásáért köszönetet mondva kérem a n. é. érdemű közönséget, hogy bizalmával továbbra is megszerem cséltetni méltóztassék.

teljes tisztelettel
Killer Ede.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőrkárosítás ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s álmodi kútegek, ugyszintén orr-rezesség, ötvár, ígydég, lábizzadás, tej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40%-át és tartalmazza a kátrányszappanok között minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különböző kátrányszappan megrendelés az ismert védjegyre való figyelemzetes kéretik. Idült bőrbetegségekkel sikerrel alkalmazzák a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan
A gyengébb kátrányszappan

ARCHÓR TISZTÍTÁSI SZAPPAN
eltávolítására a gyermekeknek valamennyi betegségével ellen fellámulhatatlan bőrtisztító mosdó és fürdészappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
36% glicerín tartalommal és finom illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 kr.
A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőrfinomítására, borax-szappan pattanások ellen, orobol-szappan a bőrsimítására, limlőb-lyeknél és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fenyű-főrdő-szappan és fenyű-pine-szappan, Berger-féle gyermek-szappan a szonze kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan
rezes orr, kiütés, bőrvizketetség és arcvörösség ellen, szeplo szappan igen hathatós.

Berger-féle kénés tejszappan
mitesszer és arctisztatlanság ellen. Tannin szappan láb-izzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben
1 sz. rendszer fogaknak, 2 sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg iratunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utáztatok vannak. Gyár és főraktár:
G. Hell & Comp. Troppau.

Erdmájellé kiutalásra a nemzetközi gyógyszerkiállításán Bécsben 1883.

!! Kitünő padló-máz !!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

Törv. védve.) 3 árnyalatban
Eisenstädter Testvérek
lakk és festék-gyárából
BÉCS.

Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG.
Nincs többé ragadós szobapadló!

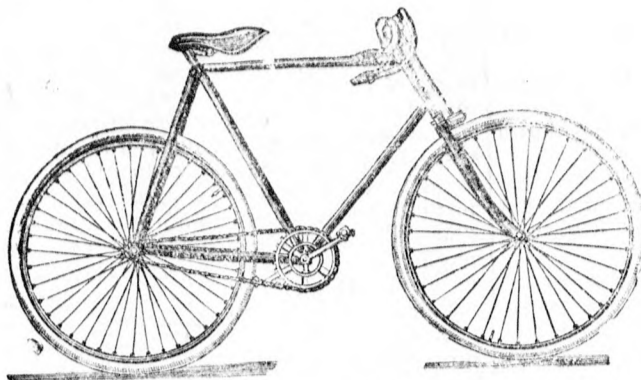
A „LINOLEUM” padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Több ízben megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett értéktelen utáztatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget hogy mindig és csak Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a „Vas lovag” védjeggyel, a mely csupán a következők cégéknél kapható:

Debreczenben Csánák József, Félegyházi János, Franciscs és Jóna, Fritsek Károly, Gávoszky Lajos, Geréby Fülöp, Kohn Lajos, Kontsek Géza, Leidenfrost Gy. Parti Ferencz, Radeczky József, Rickl József, Zelmos, ifj. Rózsa Lajos, Róth Antal, Szabó Zsigmond, Térrey József Tóth Kálmán és Váray József urak üzletében.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET !!!

Különös előnye:
utólérhetlen
könnyű járás
(megerőltetés nem létezik.)

Steyri fegyvergyár

a világ legnagyobb kerékpargyára.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Magyarországi vezérügynökség
KANN és HELLER
cégnél,
BUDAPEST.

Képviselő és raktár:

BAUER és TARSÁ
DEBRECZEN.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvénynél, csúzná, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

6322
1899

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a Timár utca 4 sorszámu telken előállítandó kised óvoda és óvónői lak építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

A biztosítandó munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Föld, kőműves és elhelyezőmunka	3795.69+ 2310.32	6106.01
II. Ácsmunka	1216.86 + 733.84	1950.70
III. Bádógosmunka	195.52+132.80	328.32
IV. Asztalos-, lakatos-, mázólo és üvegesmunka	865.45 + 342.—	1207.45
V. Vasneműek	171.40 + 189.90	361.30
VI. Szobrászmunka	80.80	80.80
VII. Szobafestőmunka	34.—	34.00
Együtt		10068.58

a tizezerhatvannyolez forint 58 kr.

A versenytárgyalásban részt vehet minden keilően képesített iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok fenti csoportok szerint külön külön, vagy együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a folyó évi június hó 6 án délután 5 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak olvashatóan, tisztán és betűvel is kiirandó.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja. A keilően helyezett írásbeli zárt ajánlatok f. évi június hó 6-án d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

A beérkezett ajánlatok f. évi június hó 7 én d. e. 10 órakor a városbáz nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint hiányosan kiállítottak figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közzül szabadon válasszhasson vagy azok mellőzésével a munkálatok biztosításáról más uton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számított 30 napi kötelezettségben marad.

A terv, költségelirányzat, vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899. május 13 án.

A városi tanács.

Debreczen, 1899 Nyomatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.

DE

Előfizetési árak: Eg...

Megjel...

Álmo

Az ö...

Az örök meg tanácskoz városába.

Küldöttek Mert az örök rásának, a sze volt: Jézus. Ó az emberek!

Ezredévek harc az erős nemzeteket, ordultak a világ milliók vértette eszményért, va

Az orosz mével lepte m örök-béke megt az általános le dozatait, illetve mak küldötteik gában.

Sebb kis találni, hol an ség és egysz pompa és meg

A város van óriási fákk első lombjával rágya a híres k a királyi ligetel palota várja a Itt, hol a

A DEBRECZI

Elv

Egy hónap urát. A fülében jel-nappal a kato temetésnek gyás kápráztatta a sze az urára gondolt lami ismeretlen badulni attól a tudott. Elvégre a lán, mint a mil és ezt a jóságot Azt hitte, hogy den kényelme, j a rendes megélh ez száraz kenyér ki most éppen e egészen fiatalon. Egyedül! ? el félelemmel at hullott az utolsó kaporsóra... É valami csudalat